

Andrzej Bronicki, Sławomir Kadrow

Majdan Nowy, gm. Wojsławice, woj. chełmskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 19, 25-26

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LAS STOCKI, gm. Końskowola
woj. lubelskie
Stanowisko 7

Uniwersytet Im. Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadziła mgr Anna Zakoscielna. Finansowano z funduszy problemu "Wisła" oraz UMCS. Czwarty sezon badań. Osada kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej.

Prace skoncentrowano we wschodnio-południowej części rejonu B, od strony stoku opadającego w kierunku doliny Bystrej. Zbadano obszar o powierzchni 155 m² odkrywając 15 obiektów, z których większość to przeważnie zniszczone /miąższość 15-50 cm/ pozostałości trapezowatych jam zasobowych o mało intensyw-nych i bogatych w materiał zabytkowy wypełniakach. Jedyne dwa obiekty /nr 58, 62/ zachowane w miąższości 80 i 75 cm, przedstawiały typowy model tworzenia się wypełniak jam zasobowych z czytelnym pierwotnym /?/ układem warstw w postaci tzw. stotka nasypowego.

W centralnej części rejonu B natrafiono na obiekt wchodzący w profil północno-wschodni o przekroju pionowym V-kształtnym w planie poziomym półokrągły. W części stropowej szerokość obiektu wynosi 140 cm, głębokość zaś 180 cm poniżej warstwy ornej. Przekrój obiektu i charakter nawarstwień wypełniaka oraz analogie z innymi stanowisk tej kultury pozwalają sądzić, że mamy do czynienia z rowem obronnym. Przyszło badaniom wykazać, czy jest to rów nie tworzący zamkniętego systemu obronnego, czy też znajdujemy się w miejscu przerwy w tymże systemie.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

LANCUT
woj. rzeszowskie
Stanowisko 3

Muzeum Okręgowe
w Rzeszowie

Badania prowadziła mgr Aleksandra Gruszczyńska. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Czwarty sezon badań. Osada kultury ceramiki wątegowej rytej.

Badania na osadzie w Łancucie miały charakter ratowniczy /planowana budowa ostędla mieszkaniowego/. Osada cytowana jest na lessowym wzgórzu w północnej części miasta.

Przebadano obszar o powierzchni 3,5 ara, nawiązując do wykopów z 1884 r., jak również założono wykopy sondażowe w północnej partii stanowiska, w celu uchwycenia zasięgu osady w tym kierunku. W czasie prac odkryto 8 jam /nr 20-28/ oraz odsłonięto ślady 17 słupów.

Materiał zabytkowy w zdecydowanej większości to ceramika, która reprezentuje typowe formy ceramiki wątegowej rytej. Są to fragmenty cienkościennych czarek różnych rozmiarów, zdobionych ornamentem linii rytym, na których umieszczone są punkty nutowe, ponadto występują czarki niezdobione, jak również fragmenty grubościennej ceramiki pochodzącej z naczyń zasobowych zdobionych dołkami, guzłkami oraz ornamentem szczypanym.

Oprócz ceramiki zaliczanej do kultury ceramiki wątegowej rytej, znaleziono fragmenty naczyń kultury landzielskiej.

Ponadto znaleziono 51 zabytków krzemieniowych w tym kilkanaście retuszowanych włóczek i odłupków, wykonanych z surowca święciechowskiego, narzułowego, jurajskiego, czekoladowego i wołyńskiego.

Materiały i dokumentację z badań złożono w MO w Rzeszowie.

Badania będą kontynuowane.

ŁYKOWE, gm. Wierzbias
woj. sieradskie
Stanowisko 1

patrz
paleolit i mezolit

MAJDAN NOWY, gm. Wojstawice
woj. chełmskie
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Chełmie

Badania prowadzili mgr Andrzej Bronicki i Sławomir Kadrow. Finansowało Muzeum Okręgowe w Chełmie. Trzeci sezon badań. Wyżyna osada neolityczna i grodzisko wczesnośredniowieczne.

Celem badań była weryfikacja obserwacji prowadzonych w czasie dwóch poprzednich sezonów oraz rozpoznanie wschodniej części osady neolitycznej i uchwycenie skraju zewnętrznej półkolistego wału i fosy grodziska.

Przebadano łącznie 90 m². Badania pozwoliły stwierdzić istnienie przekształceń neolitycznej warstwy kulturowej i obiektów przez późniejsze nawarstwiania /w malejącym stopniu wczesnośrednio-wieczne/.

Wykop 12 usytuowano w poprzek zewnętrznego wału i fosy na południowym skłonie wzgórza celem uchwycenia skrajnej konstrukcji obronnych. Stwierdzono, iż wał ma u podstawy ok. 4 m szerokości i bardzo niewielką wysokość /30 cm/. W jego szczycie zlokalizowano resztki spalonej lekkiej konstrukcji drewnianej /?/ oraz ślad po dużym słupie. Fosa w kształcie litery V miała ok. 100 cm szerokości /na głębokości 50 cm/ i sięgała do poziomu 170 cm od powierzchni ziemi. Wypełnia ją spalenizna /węgielki drzewne/. Na zewnątrz konstrukcji obronnych odkryto okrągłą jamę /obiekt nr 13/ o śr. ok. 80 cm i gł. 120 cm, pozbawioną materiału. Materiał archeologiczny /dominuje neolityczny/ wystąpił głównie po wewnętrznej stronie wału. Zna-leszono tu fragment glinianego, nieokreślonego przedmiotu walcowatego.

Wykop 13 założono w wschodniej części stanowiska na terenie międzywału /podobnie wykop 14/. Na głębokości 30 cm zlokalizowano obiekty nr 9 i 10. Obiekt nr 9 jest lekko owalną jamą o smuszczonym dnie i wymiarach 160 x 130 cm. Sięga do gł. 60 cm. Wypełnisko stanowi ciemny less z neolitycznym materiałem /w tym fragment amforki/, grudkami polepy, węgielkami drzewnymi, przepalonymi kostkami. Dno posiada formę misy. Obiekt nr 10 ma w przekroju pionowym kształt lekko trapezowaty. Wymiary: 80 cm u stropu i 140 cm u dna /średnice/ oraz 90 cm głębokości. Wypełnisko stanowi intensywnie czarna ziemia z dużą ilością polepy, węgielków drzewnych, dużymi fragmentami ceramiki neolitycznej /w tym fragment ucha nasa-lunata/, zmieszana z warstwami jaśniejszego lessu w części przydannej /stożek zasypowy/.

Wykop 14 założono w sąsiedztwie 13-go. Na głębokości 20-30 cm natrafiono na trzy skupiska ceramiki neolitycznej i materiał krzemiany /w tym: dwa drapacze, fr. stektery czterociennej, fr. widrowca/ oraz na zabytki metalowe: sprzączkę i dwa noże /wczesnośrednio-wieczne?/. Obiekty nr 11 i 12 w postaci okrągłych jam zlokalizowano na głębokości 50 cm. Obiekt nr 11 miał ok. 100 cm średnicy, zaś nr 12 ok. 80 x 100 cm. Jama nr 12 ma 80 cm głębokości, natomiast 11 jest płytsza /sięga do poziomu 50 cm/. Kształt den w obu przypadkach jest ten sam, tj. forma misy. Wypełnisko zawierało mielczony materiał neolityczny.

Wykop 15 założono w celu dokończenia eksploracji wypełniska obiektu nr 1 odkrytego w trakcie prac w poprzednim sezonie wykopaliskowym. Zarzy jamy pojawił się na głębokości ok. 50 cm. Jej średnica osiąga 130 cm, gł. 130 cm. Materiał występował bardzo obficie. Znaleszono liczne fragmenty ceramiki, za-bytki krzemienne, polepę - datowane na neolit. Wypełnisko obfituje w węgle drzewne, śladowo występują przepalone kostki. Jama ma kształt dużej, głębokiej misy. Aż prawie do dna sięga cylindryczny wkop o śr. ok. 40 cm wypełniony białą gliną.

Układ warstw na stanowisku jest typowy dla lessu:

- 1/ humus współczesny, less zbielcowany, warstwa wymywania, szarobrunatna,
- 2/ warstwa przejściowa między glebą a podglebiem,
- 3/ warstwa intensywnego wymywania, rudobrunatna,
- 4/ warstwa słabego wymywania, jasnobrunatna,
- 5/ żółty lessowy calec.

Wśród materiału archeologicznego zdecydowanie dominuje /ilościowo/ neolityczny, kultury pucharów lejkowatych. Wszystkie odkryte jamy należy wiązać z tą kulturą, z jej fazą poklasyczną. Sporadycznie znaj-dowano zabytki datowane na wczesny okres epoki brązu /w warstwie kulturowej/. Materiał wczesnośrednio-wieczny jest nieliczny i świadczy o małej intensywności osadnictwa z tego okresu /grodzisko refugialne?/.

Badania będą kontynuowane.

MOROCZYN, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 25

patrz
okres wpływów rzymskich

NARKOWO, gm. Dobrze
woj. wrocławskie
Stanowisko 9

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadził Zespół Badań Kujaw pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Frontowskiej. Finansował Uniwersytet Warszawski. Drugi sezon badań. Osady ludności kultury pucharów lejkowatych i lżejszej.

Badania skoncentrowały się na osadzie ludności kultury lżejszej. Ogółem przebadano 228 m² reje-strując 38 obiektów /w tym 25 dołków postępowych/ oraz ponad 1.000 fragmentów ceramiki i zbiory innych źródeł ruchomych /kamiennych, krzemiennych, polepy i kości/. W południowej części zaobserwowano na-warstwianie się osadnictwa lżejszego na pucharowe.

Rozszerzono zakres informacji charakteryzujących osadnictwo ludności kultury pucharów lejkowatych. Stwierdzono w zdobnicztwie ceramiki wyraźne wpływy ugrupowań późniejszych tej kultury. Wstępnie można za-węzić datowanie tej osady do faz od II do IIIA podziału fazowego kultury pucharów lejkowatych na Kujawach.